

Bewonersinformatie over aardbevingen door gaswinning Risico-informatie aardbevingen Focus: handelingsperspectief in en om het huis

Concept d.d. 20 februari 2013

Wat is een aardbeving en wat zijn de risico's?

Het Groningen-gasveld is gevoelig voor aardtrillingen. Door de gaswinning ontstaan aardbevingen. Jaarlijks gaat dat om enkele tientallen bevingen, sommigen zijn voelbaar, andere niet. Alle trillingen worden overigens door het KNMI gemeten en geregistreerd. Een aardbeving die voelbaar is, kan een emotionele ervaring zijn, die door iedereen anders wordt beleefd. In het algemeen kunnen we stellen dat een aardbeving voelt als een lichte tot hevige trilling die kort duurt (gemiddeld tussen de 2 en 7 seconden). Hierbij kunnen voorwerpen bewegen en omvallen, ruiten knappen en kan schade ontstaan aan gebouwen. De beving kan verder gepaard gaan met een knallend geluid. Persoonlijke risico's liggen in het mogelijk oplopen van letsel door voorwerpen die omvallen of door glasscherven van gebroken ruiten. Daarnaast zijn er extra risico's in en om kwetsbare gebouwen. Onderdelen van een huis (dakpannen, schoorsteen) kunnen losraken en letsel veroorzaken.

Wat wordt er gedaan om het risico te verkleinen

Overheid, onderzoeksinstituten voeren onderzoek uit naar maatregelen om frequentie en kracht van aardbevingen te beperken en om de gevolgen van aardbevingen te verkleinen. Informatie over dit onderzoek kunt u vinden op de website risicokaart.provinciegroningen.nl.

[Hoe voorkom ik het ?

Niet van toepassing inwoners]

Hoe bereid ik me voor?

Het Groningen-gasveld is gevoelig voor aardtrillingen. Schade of persoonlijk letsel kunt u voorkomen of verkleinen door, eventueel in samenwerking met de NAM en de gemeente, maatregelen te treffen. Neem uw omgeving zorgvuldig in u op.

Vorbereiden doe je samen.

- Bent u zelf niet in de gelegenheid om maatregelen te treffen. Vraag dan hulp aan familie, vrienden, burens of de NAM en de gemeente. Wilt u weten of uw huis aardbeving bestendig is? Bel dan met ... of kijk op...

In uw huis

- Ga na of hoge of zware objecten, zoals meubels of huishoudelijke apparatuur (hoge kasten, planken, koelkasten, vriezers, boilers, etc.) stevig vast staan aan wanden en/of vloer zodat ze niet kunnen omvallen.
- Verwijder grote en zware voorwerpen die op hoge planken staan.
- Kijk of waardevolle objecten als vazen, televisies of klokken stevig staan.
- Controleer of schilderijen en andere voorwerpen (lampen, kastjes) die aan muren zijn bevestigd stevig hangen. Ook boven uw bed. .
- Zorg dat gevaarlijke of brandbare stoffen niet om kunnen vallen (denk aan een gascilinder of gasfles).
- Weet waar en hoe u thuis het gas, de elektriciteit en de ventilatie kunt uitschakelen.
- Zorg ervoor dat u een noodpakket in huis hebt.

Buiten uw huis

- Ga na wat de conditie is van uw schoorsteen, bakstenen borstweringen en dakpannen. Staan ze stevig? Liggen de dakpannen recht? Deze onderdelen van uw huis zijn kwetsbaar bij bevingen.

- De stevigheid van uw woning wordt ook bepaald door de fundering, en de buitenmuren. Zijn die in orde? Zijn er grote openingen in wanden op begane grond niveau (bijvoorbeeld grote ramen). Dat zijn kwetsbare plekken.

Advies inwinnen – nader in te vullen

Hoe word ik gealarmeerd?

Een aardbeving laat zich niet vooraf aankondigen en wordt soms wel en soms niet gevoeld. Een voelbare beving wordt door iedereen anders ervaren en kan doorgaans 2 tot 7 seconden duren. De beving voelt aan als een lichte tot hevige trilling; voorwerpen en gebouwen zullen meebewegen. Soms gaat dit gepaard met een knallend geluid. Heeft u persoonlijk letsel of heeft u schade waardoor u zich onveilig voelt? Bel dan direct 112. Het wordt ook op prijs gesteld wanneer u getuige bent geweest van een aardbeving dit te melden bij het KNMI www.knmi.nl/seismologie

Wat moet ik doen?

Bedenk hoe letstel kan ontstaan (hierboven) en handel hiernaar:

a) Tijdens een aardbeving

- Blijf zoveel mogelijk uit de buurt van glas, in het bijzonder grote ramen en spiegels.
- Een goede plek om te schuilen is in een hoek van het huis of onder een stevige deurpost (binnenshuis). Schuil eventueel onder een tafel of ander groot stevig meubel.
- Blijf weg van grote rekken en kasten met spullen.
- Kunt u niet schuilen? Ga dan dichtbij een binnenwand op de grond schuilen.
- Bescherm uw hoofd en nek met handen en armen. Als u in bed ligt tijdens een beving, bescherm dan uw hoofd met een kussen.
- Ga in hoge gebouwen nooit met de lift.
- Als u buiten bent tijdens een beving, ga dan naar een open plek. Blijf uit de buurt van gebouwen, waar bijvoorbeeld glas naar beneden kan komen of dakpannen van af kunnen vallen.

b) Na een aardbeving: wat is er gebeurd, wat moet ik als eerste doen?

- Controleer jezelf en anderen op verwondingen. Pas eerste hulp toe als dat nodig is. Bel bij twijfel 112.

In huis

- Kijk of er scheuren zijn ontstaan in de wanden van het huis. Let ook op mogelijke andere schade aan de wanden.
- Pas op bij het openen van uw kasten, er kunnen voorwerpen uitvallen die verplaatst zijn.
- Kijk of er brand of brandgevaar is.
- Controleer de gasleiding. Als u gas ruikt, sluit dan onmiddellijk de hoofdgasaansluiting af.
- Controleer de elektriciteitsvoorziening, sluit bij schade de stroom af met de hoofdschakelaar in de meterkast.
- Als er waterschade is, sluit het water af met de hoofdaansluiting.

Buiten huis

- Kijk of er scheuren in de buitenmuren zijn ontstaan. Let ook op mogelijke andere schade.
- Kijk of het dak van het huis of dakpannen schade hebben opgelopen.
- Ga na of uw schoorsteen schade heeft.
- Ga niet direct weer terug een gebouw in. Gebouwen die schade hebben opgelopen kunnen instorten.

Bij schade

- Bij schade die de veiligheid van u of uw huis in gevaar kan brengen, belt u direct 112.

- Bij schade die geen direct gevaar oplevert, of wanneer u schade vermoedt, dan kunt u contact opnemen met de NAM. telefoonnummer, email en adres gegevens) of via de website www.namplatform.nl.

Door wie word ik op de hoogte gehouden ? Hoe krijg ik informatie?

Na een aardbeving wordt tekst en uitleg gegeven op www.nam.nl en www.namplatform.nl. Het KNMI zal op knmi.nl informatie geven over de ernst van de trillingen. [Hier in onderling overleg invoegen afspraken binnen Veiligheidsregio over protocol].